

Douane
Ministerie van Financiën

Inrichting en protocol Overleg Douane Bedrijfsleven

Versie: juli 2026

Doel

Het Overleg Douane Bedrijfsleven (ODB) is het strategisch overlegplatform voor vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en Douane Nederland. Op de agenda staan onderwerpen met betrekking tot het EU- buitengrens overschrijdende goederenverkeer. Partijen voeren een dialoog waarbij gelijkwaardigheid en wederzijdse transparantie de uitgangspunten vormen. Partijen hebben oog en oor voor elkaars verantwoordelijkheden, belangen en wensen, en stemmen deze waar mogelijk op elkaar af. Op deze manier wordt steeds gezamenlijk gezocht naar een optimale balans tussen handhaving en handelsfacilitatie.

Omdat de samenwerking tussen Douane en bedrijfsleven zo hecht is, heeft het ODB voor de Nederlandse overheid de status van National Trade Facilitation Committee. Daarom sluiten regelmatig vertegenwoordigers van andere overheidsorganisaties aan bij het overleg.

Onderwerpen van gesprek

Op de agenda van het ODB staan punten die raken aan de douane-logistiek en de douane- afhandeling. Dit kunnen onderwerpen van operationele aard zijn, maar ook thema's met een meer strategisch gehalte. Daarnaast worden zaken besproken als aanpassingen in IT-systemen en invoeringstermijnen van wet- en regelgeving.

Vertegenwoordiging overheid

De Douane is voorzitter van het ODB, vanuit zijn, in de wet benoemde, coördinerende taak binnen het toezicht op het EU-buitengrensoverschrijdend goederenverkeer.

Het Ministerie van Financiën Directoraat Generaal Fiscale Zaken (DGFZ) en het Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn ook in het ODB vertegenwoordigd. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) en de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) nemen deel vanuit hun rol als toezichthouder, voor zover deze samenloopt met de taak van de Douane.

Vertegenwoordiging bedrijfsleven

Toetreden tot het ODB is voorbehouden aan relevante ketenpartners van de Douane: koepel- organisaties met een landelijke dekking die een functie vervullen in de grensoverschrijdende douanelogistiek. Zij worden immers in hun processen en procedures geraakt door de onderwerpen die in het ODB ter tafel komen. De mainports Schiphol en Rotterdam zijn via de koepels in het ODB vertegenwoordigd.

Op basis van deze criteria zijn de volgende partijen lid van het ODB:

ACN	Air Cargo Netherlands
EVOFENEDEX	Ondernemersorganisatie voor logistiek en transport en Federatie Nederlandse Exporteurs
FENEX	Federatie Nederlandse Expeditieuren
TLN	Transport en Logistiek Nederland
VNC	Verenigde Nederlandse Cargadoors
VNO-NCW/MKB	Ondernemings- en werkgevers-organisatie Nederland
VNTD	Verenigde Nederlandse Terminal Operators
ADS	Alliantie Douane Software
NOB	Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
RB	Register Belastingadviseurs
PORTBASE	Port Community System beheerder havens (alleen bij werkgroep ODB Implementatie)
CARGONAUT	Port Community System beheerder luchtvracht (alleen bij werkgroep ODB Implementatie)

Inrichting

ODB Raad

In de ODB Raad bespreken partijen de strategische visie van de Douane ten aanzien van het uitvoeringsbeleid op toezicht en handhaving van het EU - buitengrensoverschrijdend goederenverkeer. Ook fungeert dit overleg als adviesorgaan voor onderwerpen ten aanzien van de middellange termijn.

Het ODB werkt in twee werkgroepen die onder meer werken aan de implementatie van wet- en regelgeving, de behandeling van uitvoerings-vraagstukken, het verstrekken van vakgerichte informatie en het beantwoorden van generieke vragen.

ODB Implementatie

Behandelt implementatievraagstukken die raken aan het primaire proces en het IT domein van de Douane en op korte termijn moeten worden opgepakt. Onder de aansturing van deze werkgroep valt het overleg van de facilitaire IT organisatie van de Douane met softwareontwikkelaars (OSWO).

ODB Middellange Termijn

Behandelt (uitvoerings-)vraagstukken die op middellange termijn moeten worden opgepakt. Bijzondere aandacht gaat uit naar nieuwe wetgeving zoals het nieuwe Douane Wetboek van de Unie (nDWU), naar brede ontwikkelingen in de samenwerking met andere handhavingsdiensten (ILT, NVWA) in de grensoverschrijdende douanelogistiek en publiek-private samenwerking.

Het Directoraat Generaal Fiscale Zaken (DGFZ) kan aansluiten voor mededelingen over wetgeving, internationale regelingen en het algemene douanebeleid en het daarmee samenhangende niet-fiscale beleid op het gebied van in-, uit- en doorvoer. Wetgevend overleg hierover voert DGFZ met VNO-NCW.

Kaders ODB Raad

- De Directeur-Generaal Douane is voorzitter.
- Maximaal twee vertegenwoordigers van elke koepelorganisatie sluiten aan.
- Voor zaken die raken aan de belangen van brancheorganisaties anders dan koepel-organisaties die een schakel in de logistieke keten vertegenwoordigen (samenwerkingsvormen van bedrijven die een bepaalde goederengroep vertegenwoordigen, bijvoorbeeld op het gebied van Accijns, Veiligheid, Gezondheid, Economie of Milieu), vertegenwoordigt VNO-NCW (MKB) deze organisaties (in overleg met de achterban).
- De ODB Raad is voor de Douane het generieke communicatiekanaal voor afstemming met het Nederlandse bedrijfsleven.
- De ODB Raad heeft geen beslissingsbevoegdheid
- Alle overleg tussen Douane en koepelorganisaties van het bedrijfsleven met een internationaal, landelijk of douaneregio overstijgend karakter vindt plaats onder de paraplu van het ODB.
- Ander landelijk overleg tussen Douane en het generieke bedrijfsleven buiten de ODB Raad (voor zover het betreft vraagstukken op strategisch niveau, publiciteits- en/of politiek gevoelige vraagstukken en klachten over het generiek functioneren van de Douane die meer dan incidenteel van aard zijn) vindt in eerste aanleg plaats met een aangewezen functionaris van de Douane. Deze coördineert alle overlegvormen met de koepelorganisaties van het bedrijfsleven.

Kaders bedrijfsleven

- Het ODB is een platform voor mededelingen van algemene aard.
- Het ODB behandelt geen specifieke individuele dossiers
- Het ODB behandelt geen casuïstiek die onderwerp zijn van een juridische procedure
- Het Douane Landelijk kantoor/ ODB Office coördineert de ODB Raad en de ODB-werkgroepen.
- De Douane heeft het primaat op beoordeling van ingebrachte agendapunten.
- Regionaal overleg met landelijke koepelorganisaties over regio overstijgende kwesties valt onder de structuur van het ODB.
- Douanevraagstukken over taken met een landelijk karakter, die binnen een regio voor het gehele land worden verricht, zijn per definitie een landelijke aangelegenheid.
- Generieke correspondentie van de Douane aan het bedrijfsleven (alle vak-gerelateerde correspondentie die wordt verzonden buiten de individuele klantrelatie) wordt in concept voorgelegd aan het secretariaat van het ODB ter afstemming met de ODB leden. Dit geldt ook voor vergelijkbare correspondentie met een regionaal karakter.

Kaders werkgroepen ODB

- Werkgroepen behandelen generieke vragen van het bedrijfsleven en verstrekken informatie van vakinhoudelijke aard.
- De werkgroepen hebben geen beslissingsbevoegdheid.
- Via de werkgroepen betreft de Douane het bedrijfsleven intensief bij implementatie van nieuwe wetgeving en ontwikkeling van regelgeving.
- Wordt een deelnemende organisatie in een werkgroep vertegenwoordigd door andere personen dan directe medewerkers, dan wordt dit vooraf afgestemd met de Douane.
- De voorzitter van een ODB-werkgroep kan een projectgroep instellen voor de uitvoering van een afgebakende opdracht, die wordt geformuleerd door de werkgroep. De projectgroep heeft een duidelijk vastgelegd, afgebakend mandaat. Buiten dit mandaat heeft de projectgroep geen beslissingsbevoegdheid. Vraagstukken die leiden tot beleid van de Douane, worden ter goedkeuring steeds voorgelegd aan de opdracht gevende ODB-werkgroep.
- De voorzitter van een ODB-werkgroep kan een klankbordgroep instellen, die kan adviseren bij de implementatie van automatisering en/of wet- en regelgeving, voor zover deze raakt aan het bedrijfsleven. De klankbordgroep heeft een duidelijk vastgelegd, afgebakend mandaat voor advies en heeft geen beslissingsbevoegdheid. Vraagstukken die advies overstijgend zijn, worden voorgelegd aan de opdracht gevende ODB-werkgroep.
- Onder het ODB Implementatie ressorteert het permanente technisch overleg software specificaties, het OSWO. Binnen het OSWO wordt alleen gecommuniceerd over technische specificaties van software voor het indienen van douaneaangiften.
- Alle activiteiten en communicatie met klanten van de Douane gerelateerd aan IT-systemen en softwarespecificaties vallen onder de kaders van dit ODB-protocol.
- Gezien de specifieke vraagstukken sluit een vertegenwoordiging van de softwareleveranciers aan bij de werkgroep ODB Implementatie Deze vertegenwoordiging participeert niet in de andere werkgroepen of de ODB Raad.
- Buiten de structuur van de ODB-werkgroepen worden geen landelijke overlegvormen met het bedrijfsleven geïnitieerd met een vergelijkbare doelstelling als het ODB, tenzij met toestemming van de voorzitter van de ODB-werkgroep waar het onderwerp onder valt.

Communicatie ODB

Dit protocol wordt op Douane.nl gepubliceerd. De verslagen en bijbehorende vergaderstukken van de ODB (werkgroep)vergaderingen worden uiterlijk 2 weken na definitieve vaststelling op Douane.nl gepubliceerd.

The Netherlands Trade Facilitation Committee